

Prišiou ku nam Novi rok, Novi rok, spravmo prvi šťastni krok, radujmo sa všeci vospolok. Zdraviä, ščasciä hojnošči, hojnošči, každimu k spokojnošči, bi sa každi dožil radošči.

Novoročnú obchôdzku s muzikou zaznamenal Ondrej Demo v publikácii „Vianočné ľudové koledy, vinše a hry“.

Vinšovačka:

Ja son malí žasik,
spievan ako ftásik,
pri kokavskej škole,
blízko kosteľe.

Tan mä ľide znajú,
gräjcärik mi dajú.

Až mä aj vi znáte,
gräjcärik mi dajte.
Zbohon ostávajúťe!
Šťastliví noví rok vinšujen!

(zdroj: Štefan Repčok)

„Kronika organizovaných foriem folklóru
v Kokave nad Rimavicou)

PREDSTAVUJEME MESTÁ A OBCE NOVOHRADU

NOS Lučenec v rámci monitoringu miest a obcí regiónu uvádza cyklus „Predstavujeme mestá a obce Novohradu“. Ide o reportáže zamerané na oblasť miestnej kultúry. Pokračujeme obcou:

História: Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1238 ako **Ruhman** a v tomto roku si obec pripomenie **775. výročie**. Počas svojej histórie mala obec viaceré pomenovania - Rohman (1335), Kis Romhány, Nagy Romhány (1828). Pôvodne to boli dve obce, Veľký a Malý Romhán. Najznámejším názvom obce bol **Romhán** a niektorí obyvatelia ho používajú ešte aj dnes. Lipovany ako samostatná obec vznikli v roku 1952, odčlenením osady Romhán od obce Pleš.

Obec pôvodne patrila Iľsvaiovcom. Turci ju v 17. st. zničili a obnovená bola až začiatkom 18. st., ako osada Romhán patriaca do obce Pleš. Vlastníkmi obce bol rod Romhániovcov, neskôr rodiny veľkostatkárov Szakallovcov a Törökcovcov a posledným majiteľom bola židovská rodina Singerovcov. Novohradský šľachtic Barnabáš Szakall dal v Malom Romháni roku 1870 postaviť kúriu, ktorá sa nezachovala, bola zbúraná v roku 1980. V rámci pozemkovej reformy sa v rokoch 1919 až 1921 prisťahovalo na majetky bývalých veľkostatkárov obyvateľstvo najmä z obce Látka, ale aj z Detvy a Hriňovej.

Z kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území obce, je to predovšetkým **kostol Sedembolestnej Panny Márie** z r. 1962. Dňa 22.8.1964 ho posvätil Rožňavský biskup Róbert Pobožný. Vzácnou pamiatkou po Zoltánovi Törökovi je **kúria**, ktorá dnes po rekonštrukcii slúži ako obecný úrad a vedľa bol neskôr pristavaný kultúrny dom.

Kostol Sedembolestnej Panny Márie

Obecný úrad a Kultúrny dom

Pokr. zo str. 1

Ako pamätihodnosť obce je možné zaradiť dobový **banský huntík**. Tento symbol obce poukazuje na dávne uhoľné bane v Romháni, ktoré patrili rimamuránskej spoločnosti. Najviac sa ťažilo v rokoch 1910 až 1913 a ročne sa vyťažilo aj viac ako 5000 t hnedého uhlia. Unikátny bol spôsob prepravy. Vyťažené uhlie sa dopravovalo v huntíkoch samospádom až do Rapoviec, na úseku dlhom takmer 9 km. Posledný huntík s uhlím vyšiel v roku 1927, vtedy baňu vlastnila spoločnosť Kačáni.

Lipovany sú zaujímavé aj ako náučná geologická lokalita medzinárodného významu. Prírodná pamiatka **Lipovianske pieskovce** bola vyhlásená 1.5.1990. Územie tvoria odkryté pieskovce posledného subtropického mora s výskytom drobných zelenkavých minerálov - glaukonitov a skamenelín, najmä lastúrníkov a ulitníkov, guľovité tvary pieskovcov vzniknuté počas spevňovania sedimentov.

Lákadlom pre turistov by bol určite **skamenelý strom**, v súčasnosti je zaliaty, ale obec má v pláne podľa slov starostu jeho postupné odkrytie.

Z historických osobností sa uvádza meno **Jozefa Prónayho**, nar. v Lipovanoch roku 1823, zomrel v Budapešti 15.5.1884, poslanec, štátny tajomník ministerstva vnútra. Po vyštudovaní práva sa stal notárom v Lučenci. Z obce pochádza aj **Vojtech Kortiš**, krajský tajomník ČSTV v Banskej Bystrici a **PaedDr. Elena Melicherová**, riaditeľka Gymnázia B. Slančíkovej-Timravy a predsedníčka MO Matice slovenskej v Lučenci.

A ešte pár zaujímavostí. Prvá škola bola zriadená v kaštieli rodiny Pataiovcov začiatkom 20. storočia. Neskôr v tejto budove bola zriadená aj materská škola. Počas SNP pôsobila v obci partizánska skupina Alexandra Nográdiho. Obec bola oslobodená sovietskymi a rumunskými vojskami 28. 12. 1944.

Súčasnosť: Lipovany patria do mikroregiónu Pri Velických jazeroch. Obec má 250 obyvateľov.

Starostom obce je **Milan Matuška** a popri starostovaní sa venuje svojej záľube – spevu. Osobitne ho predstavovať netreba. Poznajú ho všetci milovníci folklóru. Vynikajúci spevák, člen ľudovej hudby *Ďatelinka*, ale spolupracuje aj s inými folklórnymi súbormi a *LH Olšiakovci*. Jeho výrazný hlas bol zaznamenaný na mnohých zvukových nosičoch.

S *Ďatelinkou* naspieval „*Ďatelinka, drobnô kvieťa*“, je na CD „*Olšiakovci a ich hostia*“, s *LH SLUKU* pod vedením Ondreja Molotu spolupracoval aj s Podpolianskym orchestrom, ale je toho oveľa viac.

Obecný úrad, ako už bolo uvedené, sídli v pôvodnej kúrii a s prístavbou **kultúrneho domu** tvorí jeden celok. Celý objekt je vynovený po prestavbe. Sála s priestraným javiskom má kapacitu cca 150 miest.

Ďalším priestorom určeným na stretávanie je **obecný altánok** pri futbalovom ihrisku, vybudovali si ho svojpomocne a bude súčasťou rekreačno-sportového areálu.

Starostovi obce sa podarilo zabezpečiť nielen rekonštrukciu miestnych komunikácií, ale skrášlili si aj miestne námestie.

Pokr. zo str. 3

V jeho strede vybudovali v roku 2010 kruhový objazd a v ňom je umiestnený aj symbol histórie, už spomenutý banský huntík.

Pri ObZ majú zriadenú aj kultúrnu komisiu, predsedníčkou je **Adriana Marková**. Kronikára zatiaľ nemajú, čo je škoda, lebo viaceré udalosti, najmä posledných rokov, by si zaslúžili ich zaznamenanie. Na obecnom úrade sa nachádza iba školská kronika, ale škola v obci už bola zrušená.

Na území obce sa nachádzajú až tri informačné tabule, jedna tabuľa na námestí, druhá pri kostole - cyklistický náučný chodník, ktorého trasa vedie z lesoparku Ľadovo až do Ľpolytarnóc. Posledná sa nachádza v lokalite Lipovianske pieskovce.

Táto obec je malá počtom obyvateľov, ale veľká množstvom aktivít. Najväčším podujatím je **Deň obce** spojený s váňaním mája a koná sa vždy v posledný májový deň.

Očakávanou akciou je príchod **Mikuláša**. Nezabúdajú ani na jubilantov z radov občanov. Sviatkom v Lipovanoch je tradičný búčov, čiže posviečka, koná sa 15. 9. na Sedembolestnú Pannu Máriu. Samostatná publikácia či monografia doteraz o Lipovanoch vydaná nebola. Ale napriek tomu sa propagujú, majú vlastnú webovú stránku – www.lipovany.sk.

Deň obce

Lipovianske pieskovce sú aj na pohľadnici. Obec Lipovany je taktiež členom geoparku Novohrad-Nógrád, ktorý získal členstvo v sieti európskych geoparkov (EGN).

Vydaná bola „Farská agenda filiálky Lipovany 1896-2000“, autorom je farár Mgr. Zbigniew Slawek. Počas jeho pôsobenia v Lipovanoch vychádzal aj kresťanský časopis Rozsievateľ.

Z organizácií pôsobiacich na území obce, je to **PZ Kalonda**, ktoré má v katastri poľovný revír.

Mikuláš

Verím, že v budúcnosti sa o Lipovanoch ešte bude hovoriť. Veď takých turisticky zaujímavých lokalít je málo, ktoré majú predpoklad, stať sa atraktívnymi v prípade vhodnej spolupráce či nápadov na prilákanie návštevníkov. Netradičná ponuka alebo nezabudnuteľný zážitok? Možností je veľa, prvým argumentom je fakt, že stará baňa a aj prírodná pamiatka sa nachádzajú v pohraničnom území.

Zdroj: www.lipovany.sk, internet

Ľudia-roky-udalosti

Ondrej Ňuňuk:

„Na ZDŠ v Kokave nad Rimavicou som vytvoril špecializovanú učebňu zemepisu“

Učiteľ základnej školy, autor učebných pomôcok pre zemepis Ondrej Ňuňuk sa narodil 1. 1. 1933 v Kokave nad Rimavicou v okrese Poltár. Ľudovú školu absolvoval v r. 1939-44 v Liešnici, meštiansku školu v r. 1945-49 v Kokave nad Rimavicou. V r. 1949-53 bol študentom Gymnázia BST v Lučenci, maturoval v r. 1953 v triede prof. Aladára Petrivaldského na Pedagogickom gymnázii v Lučenci. V r. 1955-58 študoval popri zamestnaní na Vyššej pedagogickej škole (VPŠ) v Banskej Bystrici aprobáciu: dejepis – zemepis. V r. 1953-95 pôsobil ako učiteľ na ZDŠ v Kokave nad Rimavicou, z toho bol v r. 1970-72 zástupcom riaditeľa a v r. 1991-95 riaditeľom školy. Od r. 1995 je na dôchodku, žije v Kokave nad Rimavicou.

Pán Ňuňuk, rozpamätajte sa najprv na významné udalosti vášho detstva a dospelovania ...

Pochádzam z roľníckej rodiny z Liešnice, časti Kokavy nad Rimavicou.

Mladšia sestra Júlia býva v Košiciach. V r. 1961 sme sa presťahovali do Kokavy nad Rimavicou. Detstvo som prežil na vidieku, škola bola umiestnená v jednej izbe súkromného domu. Do prvej triedy ľudovej školy som nastúpil po upomienke 18. 9. 1939. Cestou ma napadol susedov Dunčo a tak som sa predstavil mladej učiteľke Eve Krškovej uplakaný s rúžporkom aj vzadu na nohaviciach. Každý rok som mal nového učiteľa. Do meštianskej školy som dochádzal pešo 6 km do Kokavy nad Rimavicou.

Pokr. na str. 4

Pokr. zo str. 3 ...

Po skončení povinnej školskej dochádzky som prešiel na Gymnázium B. S. Timravy do Lučenca. Riaditeľom školy bol vtedy Mirko Trnovský, triednou profesorkou Mária Gáriková. Spoluziakom mi bol aj Štefan Kvietik. V polroku posledného ročníka sme niekoľkí prestúpili na Pedagogické gymnázium, kde som potom zmaturoval. Takto som sa dostal k učiteľskému povolaniu.

Celý svoj plodný život ste prežili na jedinom pracovisku – ZDŠ v Kokave nad Rimavicou. Ako sa vám tu začínalo?

Začal by som túto odpoveď spomienkou na vojenčinu, kde som robil funkciu veliteľa čaty u spojárov. Tam som získal rôzne skúsenosti v kolektíve mladých ľudí i určitú sebadôveru. Hneď po vojenčine som sa prihlásil na diaľkové štúdium na VPŠ do Banskej Bystrice, kde som získal kvalifikáciu pre II. stupeň. Jednotlivé skúšky som robil v stanovených termínoch a štátnu záverečnú skúšku som obhájil s červeným diplomom. Doma sme v tom čase stali dom a ešte stále sme svietili olejovými lampami. Zakrátko som sa oženil, mojou manželkou sa stala Jolana Hrončeková. Do školských služieb som nastúpil 1. 9. 1953 v Kokave nad Rimavicou. So žiakmi sme hrali rôzne súťaže, chodili sme na zbery lesných plodov ... V r. 1960 som dostal infekčnú žltáčku a maródl som takmer celý školský rok. Riaditeľom školy bol v tomto čase Ján Roman, niektorí kolegovia mu pripisovali aj kult osobnosti. Urobil však veľa poctivej práce – stavba novej školy či riešenie rómskej problematiky.

Ako sa vyvíjal váš život v ďalších rokoch?

V r. 1962 nastúpil za riaditeľa Štefan Šimegh, ktorý všemožne podporoval učiteľov, ktorí mali záujem o budovanie odborných učební. A tak som si aj ja behom dvoch rokov zariadil veľmi praktickú učebňu zemepisu. Zároveň som mu pomáhal budovať fyzikálnu učebňu, boli sme spolu aj na exkurzii v Čechách. Pod jeho vedením škola rástla, nastal veľký rozmach športov. Bol veľkým prínosom nielen pre školu samotnú, ale aj pre obec. V r. 1970 sa riaditeľkou školy stala Zuzana Gaštanová. Po previerkach a vylučovaní z KSČ, ako i po prepúšťaní zo školských služieb mala sťažnosť úlohu a funkciu ani

nechcela prijať. Napokon to vzala a riaditeľovala celkom 21 rokov až do r. 1991. Nebyť plošnej výmeny riaditeľov po nežnej revolúcii, bola by tam až do dôchodku. Pri zisťovaní dôvery jej 28 členov učiteľského kolektívu z celkových 30 vyslovilo dôveru. S jej prácou bola spokojná drvivá väčšina učiteľského kolektívu, obec, školské i stranícke orgány. Ja som sa stal riaditeľom školy v r. 1991 a vtedy mi do dôchodku chýbali už len 2 roky. Školská správa ma však ponechala na celé funkčné obdobie 4 rokov do r. 1995. Ja som na tomto poste už nič prevratné neurobil, v kľude som dokončil svoje pôsobenie v školských službách.

Verejnosti ste známy ako autor učebných pomôcok pre zemepis ...

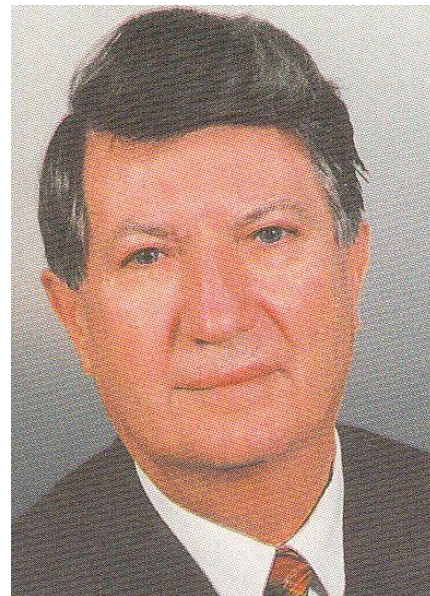
Som nielen autorom učebných pomôcok, ale vytvoril som aj špecializovanú učebňu zemepisu, aby sa učivo žiakom stalo zrozumiteľnejším. Na popis všetkých pomôcok by bolo treba veľa priestoru, snáď len ilustratívne uvádzam – roletový systém máp, možnosť premietania bez zdĺhavého prenášania prístrojov, severná hviezdna obloha, telúrium, skladačka Európy, časové pásma I-II, kombinovaný glóbus, zdanlivá slnečná dráha ... Viaceré pomôcky schválené komisiou na výrobu neuzešli svetlo sveta najmä z dôvodu nedostatku financií. Veľa času som venoval metodickú a organizačnú činnosť. Na Okresnom pedagogickom stredisku v Lučenci som takmer 25 rokov viedol predmetovú komisiu (PK) zemepisu. Dvanásť rokov (1978-1990) som bol členom PK zemepisu pri Krajskom pedagogickom ústave v Banskej Bystrici, v r. 1985-1990 som bol aj členom celoslovenskej komisie pre schvaľovanie učebných pomôcok pre predmet zemepis. Medzi mojich najúspešnejších žiakov patrí geofyzik Igor Túnyi, ktorý je dnes vedúcim vedeckým pracovníkom v Slovenskej akadémii vied v Bratislave.

Prezradíte nám, ako vyzerá váš súčasný život na penzii?

Kým vládzem, snažím sa hýbať – práce v záhrade, orba, sadzba, okopávanie, ošetrovanie ovocných stromov, krov ... V lete je to kosba, sušenie sena – máme kozičku. Z času na čas je potrebné realizovať aj údržbu rodinného domu či chaty. No a napokon je to cestovanie – najmä za lekármi!

PhDr. František Mihály

Pripomíname si:

MUDr. František Zimáček

V januári 2013 si pripomíname nedežité 80. narodeniny lekára – stomatológa, organizátora zdravotníctva a niekdajšieho riaditeľa nemocnice v Lučenci MUDr. Františka Zimáčka. František Zimáček sa narodil 30. januára 1933 v obci Rokytnice, okres Zlín (ČR). V r. 1939-46 získal základné vzdelanie na školách v obciach Rokytnice a Slavíčín, v r. 1946-52 navštevoval Gymnázium J.A. Komenského v Uherskom Brode. V r. 1952-58 študoval na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach. V r. 1958-60 pôsobil ako obvodný stomatológ na OÚNZ vo Fiľakove, v r. 1960-70 vykonával funkciu riaditeľa OÚNZ v Lučenci. Jeho manželka MUDr. Terézia Zimáčková bola tiež stomatologičkou v Lučenci, z manželstva sa im narodila jediná dcéra Dita. V r. 1970-90 pracoval ako obvodný stomatológ v rámci pôsobnosti OÚNZ Lučenec – vo Veľkej nad Ipľom a v ČSAO Lučenec. Po r. 1989 bol spoločensky rehabilitovaný a po úspešnom absolvovaní konkurzného konania sa v r. 1990 opäť stal riaditeľom OÚNZ v Lučenci. V tejto funkcii zotrval do r. 1999, kedy odišiel na dôchodok. Po celý svoj život sa snažil o to, aby lučenské zdravotníctvo poskytovalo obyvateľstvu čo najkvalitnejšie služby. Išlo najmä o dokončenie nového chirurgického pavilónu a nákup moderných medicínskych prístrojov. Poslancom Mestského zastupiteľstva v Lučenci bol v r. 1989-2000. MUDr. František Zimáček zomrel 10. apríla 2000 v Lučenci a tu je i pochovaný.

PhDr. František Mihály

Stalo sa v regióne:

Divadelná jeseň 2012

Divadelná jeseň má v Lučenci a okolí už dlhoročnú tradíciu a stala sa divácky obľúbeným festivalom ochotníckych, alternatívnych i profesionálnych divadelných súborov. Ale Divadelná jeseň nie je len o prezentácii divadelných inscenácií, ale i o tvorivých seminároch, diskusiách s tvorcami, vzájomnej konfrontácii, o nadobúdaní divadelných skúseností a umeleckých zážitkov. Súčasťou divadelného festivalu je aj súťaž Novohradská improvizčná liga.

Tohoročnú Divadelnú jeseň sme otvorili 17. októbra 2012 tradičným úvodným happeningom, počas ktorého mladí divadelníci v maskách a kostýmoch pozývali ľudí v lučeneckých uliciach na divadlo - šantili, hrali sa a rozdávali bulletiny a plagáty. Pred Divadlom Boženy Slančíkovej Timravy príjemnú atmosféru podporili hudobníci kapely Vrbovské vrby. Táto hudobná skupina vystúpila aj na Improlige dospelých, ktorou úvodný program Divadelnej jesene pokračoval.

Divadelná jeseň je podujatím, ktoré ponúka priestor všetkým divadelným súborom pôsobiacim v našom regióne, ponúka možnosti tvorby hlavne pre mladých ľudí a podporuje ich lásku k divadlu. Okrem večerných predstavení sme preto pripravili aj niekoľko dopoludňajších organizovaných predstavení pre školy.

V rámci divadelného programu Divadelnej jesene sa predstavili domáce divadelné súbory – **DS Timrava** z Lučenca uviedol hru B.S.Timravy Krása krás, **DS J. Kármána** z Lučenca, ktorý hrá v maďarskom jazyku, potešil svojich priaznivcov vtipnou jarmočnou komédiou Sedliacky dekamerón a Mládežnícky divadelný súbor **APROPÓ** pri Gymnáziu vo Fiľakove pripravil pre svojich rovesníkov hru Slobodné myšlienky.

Už tradične sa na našom podujatí zúčastňujú amatérske divadelné súbory z blízkeho okolia – **DS Daxner** z Tisovca sa predstavil hrou V. H. Vladimirova Záveje a **DS Pictus** z Rimavskej Soboty nás svojou inscenáciou Tím biľding, ktorá vytvára úsmevný, ale zároveň smutný obraz dnešného osamelého človeka, prinútil zamyslieť sa.

Na Divadelnej jeseni hostovali aj profesionálne divadlá – **Divadlo Thália** z Košíc uviedlo v maďarčine komédiu N. Simona Pletky, **NHS (Nezávislý herecký súbor)** z Bratislavy, ktorého členom je aj náš rodák Lukáš Pelč, nám v hre Nebo-peкло netradične predstavil jednu z rozporuplných osobností našej histórie Svätopluka a **Slovenské komorné divadlo** Martin v hre Sedem dní do pohrebu pripomína nedávnu históriu, a to spoločensko-politickú situáciu u nás v období nastupujúcej

normalizácie. Pred predstavením Sedem dní do pohrebu odovzdala riaditeľka Novohradského osvetového strediska v Lučenci pani Mária Ambušová ocenenie Národného osvetového centra – Medailu D. G. Licharda pánovi **Pavlovi Jaroslavovi Králikovi** za jeho prínos v oblasti ochotníckeho divadla v Lučenci.

Organizátormi festivalu boli: BBSK – Novohradské osvetové stredisko Lučenec, Mesto Lučenec, OZ Caduceus a OZ Timrava. **Tešíme sa na stretnutia s Tháliou na ďalšom ročníku Divadelnej jesene.**

Mgr: Bolyošová Milada

SVETLO ZO SOLÚNA

„Svätí Cyril a Metod. Múdri a vzdelaní solúnski bratia. Vyorali prvú brázdzu slovienskej vzdelanosti, vychovali desiatky ľudí, ktorí vzdelanie a vieru šírili ďalej a tak mali zásluhu na tom, že sa Veľká Morava ani po zániku nestratila v prepadlisku dejín. Svetlo ich misie žiari až dodnes.“

V roku 2013 si pripomenieme 1 150. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy. Jedná sa o významnú medzinárodnú udalosť, pretože cyrilometodská misia zohrala dôležitú úlohu v dejinách väčšiny slavianskych národov. Aj Novohradské osvetové stredisko v Lučenci chce v Roku sv. Cyrila a Metoda prispieť k zvýšeniu všeobecného povedomia o Cyrilovi a Metodovi, o prínose ich misie v oblasti kultúry, náboženstva, štátnosti, písma, vzdelanosti a národnej identity.

Program „Svetlo zo Solúna“, ...

Pokr. na str. 6

Pokr. zo str. 5

ktorý sme pripravili v spolupráci so spevákmi, hudobníkmi a recitátormi z nášho regiónu, je oslavou všetkého, čo nám títo vzácní muži dali, ale zároveň má byť impulzom na zamyslenie pre súčasníka. Veď sv. Konštantín v Proglase vyjadril svoj obdiv k človeku ako k rozumnej bytosti. K bytosti, ktorú Boh obdaril rozumom, schopnosťou hľadať pravdu a spoznávať Boha.

Kompozíciu hudby a slova venovanú svätým Cyrilovi a Metodovi sme uviedli **2. decembra 2012** o 14:00 hodine v Rímsko - katolíckom kostole Všetkých svätých v Divíne a o 16:00 hodine v Rímsko - katolíckom kostole Nájdenia Svätého kríža v Haliči.

V programe vystúpili:

- **Mgr. Miro Sekula** – prednes textov, Lučenec
- **Mgr. art. Oľga Budinská** – organ, Holcov Majer
- **Jaroslav Spišiak** – spev, Kokava nad Rimavicou
- **Ján Kroták** – fujara a spev, Kokava nad Rimavicou
- **Laura Rendeková** – spev, Tomášovce
- **Adrián Rendek** – gitara, Tomášovce
- **Terézia Kelementová** – spev, Breznička
- **Milan Podhorec** – prednes, Lučenec
- **Ludová hudba FS Kokavan**, Kokava nad Rimavicou

Po vystúpení, v rozhovore s divákmi, ktorí prišli v prvú adventnú nedeľu na program, sme zistili, že zažili príjemné popoludnie, odniesli si hlboký umelecký zážitok a že sa ich dotkli myšlienky úvah, ktoré odzneli v programe.

Mgr: Bolyošová Milada

Adventné stretnutie

Adventný čas je obdobím pokánia, zamyslenia, kajúcnosti a očistenia človeka. Čas, kedy si ľudia majú venovať navzájom viac lásky a pri každej zapálenej sviečke stále viac otvárať srdcia pre príchod najdôležitejšieho a najväčšieho návštevníka - Ježiša.

Čas na takéto duchovné zastavenie nám poskytlo aj ADVENTNÉ STRETNUTIE, ďalší už šiesty ročník regionálnej prehliadky cirkevných a svetských speváckych zborov, ktoré majú vo svojom repertoári sakrálnu skladbu. Organizátormi podujatia boli Novohradské osvetové stredisko Lučenec, Rímsko-katolícka farnosť Breznička a Chránový zbor Campana. Spevácke zbory z okresov Lučenec a Poltár sa stretli **8. decembra 2012** v Kostole Narodenia Panny Márie v Brezničke a pre poslucháčov a návštevníkov, ktorí zavítali na toto podujatie, si každý zbor pripravil 15 minútový programový blok, ktorý obsahoval aj adventné a vianočné skladby.

Na Adventnom stretnutí sa predstavili tieto zbory:

- Spevácky zbor **LETOKRUHY** pri Mestskom úrade v Poltári
- Spevokol evanjelickej cirkvi v Kokavy nad Rimavicou
- Ženský spevácky zbor **MELÓDIA** z Filakova
- Spevácky zbor pri Kostole sv. Cyrila a Metoda v Poltári
- Chránový zbor **CAMPANA** z Brezničky

Pretože poslaním tohto podujatia je okrem iného aj odborne usmerniť umelecký rast speváckych zborov a motivovať ich k ďalšej tvorivej činnosti, súčasťou prehliadky je aj odborný seminár pre dirigentov a vedúcich speváckych zborov. Na tomto seminári pozvaní lektori – odborníci na zborový spev

PaedDr. Alfonz Poliak, dirigent a vysokoškolský pedagóg z katedry hudobnej výchovy Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a dirigentka a pedagogička Konzervatória Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici **PaedDr. Katarína Koreňová**, hodnotili vystúpenia jednotlivých zborov a s kolegami dirigentmi sa radi podelili o svoje umelecké dojmy, bohaté odborné vedomosti a skúsenosti.

Hostom prehliadky bola Ženská vokálna skupina univerzitného folklórneho súboru Mladost z Banskej Bystrice, ktorá sa predstavila programom inšpirovaným grécko-katolíckymi liturgickými spevmi. Krásny spev mladých žien ešte umocnil príjemnú atmosféru podujatia. Okrem dospelých speváckych zborov sa na Adventnom stretnutí predstavil aj domáci detský spevácky zbor **Campanella**, ktorému patrila úvod podujatia a ktorý „veľkých“ spevákov privítal tromi skladbami. „Campanella a Campana“, teda „Zvonček aj Zvon“ ešte zazneli aj v spoločnej skladbe, ktorá bola súčasťou programu Chránového zboru Campana. **Všetkým spevákom – malým aj veľkým - ďakujeme za ich vystúpenia, za to, že sa venujú tejto ušľachtilej záľube a prajeme im veľa zdravia, veľa tvorivých síl a veľa trpezlivosti a vytrvalosti v ďalšej práci.**

Mgr: Bolyošová Milada

POSOLSTVO VIANOČ

Týmto podujatím sa Novohradské osvetové stredisko v Lučenci usiluje o uchovávanie ľudových obyčajov, osobitne vianočných zvykov z obdobia Vianoc. Každoročne ich organizuje v iných obciach Novohradu. V pásme nazvanom „**Od Ondreja do Troch kráľov**“ sa predstavil folklórny súbor **KOKAVAN** z Kokavy nad Rimavicou. V sobotu 15. decembra 2012 vystúpili najskôr v KD vo Veľkej Vsi, kde ich privítal starosta obce **Jozef Liška**.

Pokr. na str. 7

Pokr. zo str. 6...

Potom sa predstavili aj v Trebeľovciach, účinkujúcich aj návštevníkov najskôr vítal **Štefan Šulek**, starosta obce, ale osobitne všetkých pozdravil prednosta ObÚ **Ing. Hámorník Branislav** a poslanec BBSK. Predsviatočná nálada a vianočné koliedy celkom iste spríjemnili atmosféru tým návštevníkom, ktorí si v tomto uponáhľanom období našli čas a prišli sa pozrieť na to, ako tieto chvíle prežívali naši predkovia. Od liatia olova, cez Luciu až po Tri krále, okrem toho krásne masky a kroje. Pásmo moderovala Janka Krotáková, riaditeľka MKS v Kokave n/R.

Diváci boli spokojní, veď tak pripravený program sa už nevidí každý deň a práve Kokava je obcou, kde sa ku tradíciám neobracajú chrbtom. Verím, že tento programvidia zas o rok aj v ďalších obciach. Stojí za to.

Pár slov o literárnom klube V.L.A.S.

Prvé stretnutie sa konalo v novembri 1991 a tento dátum sa uvádza ako oficiálne založenie klubu pri **Novohradskom osvetovom stredisku v Lučenci**. Členská základňa sa neustále mení, niektorí odchádzajú do škôl, iní za zamestnaním, niektorí prídu len raz a iní chodia už dvadsať rokov. V súčasnosti evidujeme 26 členov, ale na pravidelné stretnutia chodí 6-8 autorov. Či je to veľa alebo málo, je otázne, veď literárna tvorba nie je masovou záležitosťou. Viac máme básnikov ako prozaikov. Stretnutia sa konajú jedenkrát mesačne a väčšinou je to pondelok v priestoroch NOS. Od septembra sa odsťahoval do svojho rodiska – Modry, dlhoročný člen klubu Mgr Jozef Trtol, učil na Gymnáziu BST v Lučenci. Ale pribudli noví a podľa slov lektorky predovšetkým mladí, nádejní autori - Katarína Školiaková, Patrik Nemček, Miroslav Kováčik a d'.

Lektorkou LK je spisovateľka **Hana Košková**. Jej zásluhou získali niektorí členovia viaceré uznanie na rôznych literárnych súťažiach alebo im už vyšli prvé knihy. Počas jej lektorovania boli vydané celkom štyri literárne zborníky, v ktorých je prezentovaná vždy najnovšia tvorba autorov. V roku 2011 sa nám podarilo realizovať netradičný projekt

pod názvom „Slovom k slovu“, ktorý finálnym príspevkom podporilo aj ministerstvo kultúry. Rok 2012 bol tiež mimoriadne úspešný. **Evke Kmeťovej** bola vydaná kniha **Grafikon**, **Martin Dzúr** získal **Cenu Ivana Kraska** za básnickú zbierku **Dekonštrukcia podľa času** a **Vladislavovi Kráľovi** bolo udelené **Čestné uznanie** v kategórii poézie na XXVI. ročníku autorskej súťaže **Literárna Senica 2012**. Pani Koškovej koncom roka 2012 boli vydané až dve knihy, jedna zbierka poézie **„Robotnica na poslednú chvíľu“** a druhá

pod názvom **„Ul'a-Ful'a krotí farby“**. Slávnostný krst oboch by sa mal uskutočniť začiatkom roka 2013.

Zaujímavý projekt pod názvom **„Vlak literatúry“** sme podali na rok 2013, či bude úspešný, uvidíme. Poslaním LK, je podľa štatútu, vytvárať podmienky na stretávanie sa začínajúcich autorov resp. záujemcov o literatúru, a to bez rozdielu veku, pomáhať pri propagovaní autorov formou prezentácií, posielaním prác na literárne súťaže a do médií.

Na stretnutia literárneho klubu má otvorené dvere každý záujemca – nádejný literát, ale aj ten, kto je ochotný počúvať, čo píše iní. Príďte medzi nás, radi vás privítame! Termíny stretnutí zverejňujeme na našej web stránke: www.noslc.sk a v aktuálnom mesačnom programe podujatí.

Pár slov o autoroch a výber z tvorby niektorých členov LK:

Diana Čechovičová

Hudba, príroda, moja rodina a priatelia, umenie a tvorba – to je moje! A po každej búrke predsa žiari dúfa, no nie? :)

Labyrint slov

S ľahkosťou pierka
nechávam vždy zadné dvierka
otvorené...

Rozpusti slová vo vzduchu

Čítaj medzi riadkami
čo všetko Ti chcem splniť
Láska dokáže divy

Perami nájdeš ma v daždi
Nezhasni! A svieť mi
navždy
Milujme, pokým sme živí...

Snáď všetko pochopíš
Dotykom uveríš

Úsmev vždy rozhorí
obzory
Si splnený sen.

Monika Račková

O sebe, no asi toľko..stále učím deti kresliť a maľovať v ZUŠ v Poltári, hrám na gitare a trochu spievam..mám rada ľudí bohatých duchom, knihy, prírodu a jednoduché ľudské šťastie..a snažím sa pomáhať kde treba..to je v skratke **Pokr. str. 8**

Monika Račková

..v noci svietia milióny
..a páči sa mi to
..ako svietia a zhasínajú
..ako vznikajú a zanikajú
..svety, kvety a motýle...

xxx

..vidím tmu
...vidím dušu prečadenú cez sitko
..v okách sa zachytilo páperie lásky
...schúlené v kúte
..pripravené
...na odfúknutie

xxx

..decentne vyšpliecham svoje myšlienky
..do smoly zalepím svoj názor
..prevtelím sa
..reinkarnujem
...odletím na naivnú planétu
..kde nemá prístup žiadny ľudský snehuliak

Búrka

..čierny vietor farbil stromy
...tancoval s princeznou
..rozmlátil všetky zvony
...o polnoci búchal päšťou
..ticho šepkajúc
...opil som sa
...zomieram

xxx

..vymyslela som si šaty
..za tie sa vydám, keď budem veľká
..postavím veľkú izbu
...v nej budú spať všetky detské hračky
...v nej budem plakať a rehtať ako kôň
...v nej budem lámať štetce nad tebou
...v nej budem maľovať nahé moletky za paravánom
..kým izba bude praskotať tvojim a mojim ránom..

Martin Dzúr

Píše poéziu aj prózu a literatúru aj vyštudoval, absolvent FF UK. Na viacerých literárnych súťažiach sa so svojou tvorbou umiestnil na ocenených miestach. Za svoj literárny debut si 12. júna 2012 prevzal ocenenie Literárneho fondu – Cenu Ivana Kraska.

Vtáčia perspektíva nápravno-výchovného ústavu

Náhliš sa prežiť deň
a nevieš ani ako
celý odíde.
V zrkadle zbadáš ráno
nárek vtákov
bez krídiel
a pocestného bez topánok.

Pridáš sa k nemu
hľadať svoj pár a každé áno
si ako bedlivý kňaz vpiše do poznámok.

Zhrešte, aj tak sa tvári, že nič nevidel.
Pristaneš, na letisku za hrdzavou bránou
pomedzi sudy s pušným prachom
len pokoj
v srdciach

plesnivie.

Na zemi niet viac nebešťanov,
len vtáci prúdia do oblakov,
keď vybuchujú z vyfudnených diel.

Ktosi nás po celé dni ťahá za nos
a hlavy, ťažké od zárazkov,
v súmrakoch vyberáme z vlastných osídliel.
V nich pôjde pútnik a spev nočných vtákov
ukuje ďalší diel
z údely, čo hreje otvorenou ranou.

V čarovnej hudbe nákov
podídeš k zrkadlu a znovu zbadáš ráno
ich nárek bez krídiel
za pár srdc, prestúpivších zákon.

Chýba mi - áno.
A sny sú na prídel.

Vladislav Král

Študoval nemecký jazyk a literatúru – história na Filozofickej Fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku a na Fakulte humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. V súčasnosti pôsobí ako pedagóg na Strednej odbornej škole technickej v Lučenci, kde vyučuje nemecký jazyk a dejepis.

Tajná láska

Nadvihni sukňu svojej susedy.
Čo tam má?
Nadvihni pokrievku na hrnci.
Čo sa deje pod povrchom
vymyslených prianí?
Čo ľúbime a nemôžeme mať?
Cít sa na chvíľu dobre – kúp si chladničku.

Letný oddych

Dost bolo malín v očiach
a čučoriedok na koži.
Rada som ťa spoznala, ale chcem opäť ožiť,
zatúlať sa do nových krajín.
Boxovacie vrece leží pri odpadkovom koši.
Zakoním to:
pusa na čelo,
zbohom, ty môj hrošík.

Smrťou sa to nekončí
Neviem kedy už

stačí, kedy treba mlčať.
Zatvorená truhla
a každý sa mračí.
Len mne napadá vtip,
na ktorom som sa smial
s nebohým.

Ján Tinák – Brat Mário:

Františkánsky mních, orientuje sa na duchovnú poéziu. Jeho poézia je akoby spodným akordom významovosti a zovšeobecnenia. Neguje materiálne veci a dáva do popredia city, pocity a predstavivosť.

CHVÁLA BOHU

Tak už som sa potešil ...

Ostalo hmlisté ráno
Nové myšlienky
v zápolení sinavom

V smútočnom sprievode
pochodujú oficiari
Však nik netuší
že strácajú ruže
na kamennom podlaží

Blato mlák
Križ hrdúsi k zemi
Kade tade chudák behá
Bože spomeň si ...
Tu zmôžeš len TY
Však tam kde nik netuší
zahojíš rany boľavým
a mne je dobre na duši.

Katarína Školiaková

Študentka Gymnázia Boženy
Slančíkovej Timravy v Lučenci.

V snehu

Padol anjel
do sypkého snehu.
So zlomeným krídlom
stratil aj vieru.

Objal si krídlom
útle ramená.
Už sa naučil
čo to znamená
padnúť.

V dave ľudí
osamelo leží.
Olovo samoty
do duše mu sneží.

Stačil by pohľad,
objatie krídel.
Snáď si už vybral
samoty prídel.

A tak pozerá na hviezdy
a dúfa že niekde v Atlantíde
je niekto, komu chýba krídlo
a za ním príde.

Ľubomír Činčura

Úspešný podnikateľ, vyštudovaný jadrový fyzik, miluje predovšetkým svoju rodinu... a potom dobrú knihu, dobrý obraz, dobrú hudbu, cestovanie a dobrých ľudí... Venuje sa aj fotografovaniu, vystavoval svoje diela na regionálnej výstave AMFO. Člen Mensa Slovensko a predseda miestnej skupiny Mensy v Lučenci.

„ŠUVIKS“ – príповідka starých mazákov

1. časť

motto : Vojenčina je šuviks

Päť rokov – nech ich už človek počíta po jednom alebo naraz – je dosť dlhý čas v ľudskom živote. Dieťa sa počas nich vyvinie zo „zemeplaza“ cez „štvornožca“ na malé ľudské stvorenie, čo vie stáť, chodiť a behať na dvoch nohách. V tom istom čase sa naučí rátať do desiatich a vysloviť tristo-štyristo slov. Ak otec a mať majú zavše čas, vysvetlia mu, že prasce nie sú jeho bratmi a sestrami a že sa nemá s nimi váľať v mláke pri hnojisku. Časom sa mu dostane poučenie, že zubná kefka je na čistenie zubov a nie na drhnutie podlahy, napokon sa tiež dozvie, na čo je lyžica a na čo pohár alebo šálka.

Beda ti však človeče, ak si zapamätáš niečo z týchto poučiek, keď ťa oblečú do vojenského mundúra! Prískoky v blate, lajnách alebo pľuští pri rieke Slatine ťa presvedčia, že si človekom iba podľa mena. Pri vojsku sa znovu musíš stať „zemeplazom“ poprípade „štvornožcom“, kým si neosvojiš niečo, čo sa nazýva disciplínou. Potom, ale len potom, sa môžeš stať skutočným „zeleným uchom“, lebo si sa konečne naučil, kde máš ľavú a kde pravú nohu. Tento pokrok ti po istom čase pomôže pri koordinácii kľavej mysle s kľavými údmi, obzvlášť keď ti prískoky a drepné pochody zaočujú do špiku kostí. Osvojiš si, že šálku nemáš umývať pod kohútikom umyváka, ale že máš ako dobrý vojak behať po vodu s lyžičkou. No hlavnú skúšku vojenskej disciplíny zložíš iba vtedy, keď prijmeš bez mihnutia prikázanie, že zubná kefka má byť na drhnutie podlahy a nie výlučne na čistenie zubov.

Áno pán slobodník! Na rozkaz, pán desiatnik!

Prískoky, drepky, rojnice, dlhé pochody po okolitých dedinách a lesoch s päťdesiatimi funtami piesku v torbe na chrbte – všetko toto bolo treba aspoň pre tých, čo si k vojsku okrem kufra priniesli aj hodne sadla okolo pása. Ale šikanovačky s nosením vody v lyžici alebo s drhnutím podlahy zubnou kefkou – načo mali byť tie? A aký zmysel mohlo mať čistenie vnútra polohorúcich kachlí pred večernou inšpekciou? Či si veliteľ izby neobtrel každý večer aspoň štipku popola na svoje biele rukavičky?

Obtrel. Zakaždým obtrel. A strelník-ašpirant Jozef Bukovčan, maturant priemyselnej školy, musel volať do otvorených kachlí ako desiatky iných pred ním, že je najlenivejším vojakom posádky. Strelník-ašpirant Kurt Schlosser, absolvent právnickej fakulty, volal zas iný večer, že je najnemotornejším príslušníkom celej posádky. Na mňa prišiel rad – nikdy na to nezabudnem – v sobotu, 15. februára, keď som musel pekne pomaly a zreteľne zvolať :

„Ja,
strelník-ašpirant
Andrej Činčura,
som najsprostejší
vojak
celej zvolenskej posádky.“

Keď som vyznal svoj hriech cez megafón komína našich kachlí, veliteľ izby rozkázal pootvárať všetky okná. Z ostatných barakov ohlášali sa ako ozvena ďalší hriešnici, ktorí tiež museli verejne doznať svoje „viny“. Čím bol vinník vzdelanejší, tým sme jeho oznamy slýchali častejšie...

autor : Andrew Činčura, asi 1955
korekcia : Ľubo Činčura, určite 2012

Napísali nám:

Život a dielo sv. Cyrila a Metoda

Slávni vierozvestci, sv. Cyril a Metod, tvoria v dejinách Slovanov a zvlášť Slovákov jednu z najdôležitejších kapitol. Uctieva-
me si ich ako tých, ktorí stáli pri kultúrnom a náboženskom
zrode nášho národa. Ich vplyv cítiť dodnes. V súvislosti s blížiacim
sa 1150. výročím ich príchodu na naše územie, zorganizoval
Dom Matice slovenskej v Lučenci odbornú prednášku pre
širokú verejnosť. Prednášajúcim bol pán **Dr. Július Lomenčík**
z UMB v Banskej Bystrici, ktorý v prednáške "Život a dielo sv.
Cyrila a Metoda" stredoškolským študentom priblížil životné
osudy Konštantína-Cyrila a Metoda. V tejto súvislosti poukázal
na skutočnosť, že o sv. Metodovi sa zachovalo menej prame-
nných informácií ako o sv. Konštantínovi-Cyriľovi. Vysvetlil
základné požiadavky Rastislavovej žiadosti k cisárovi Michalo-
vi III., ktorý vyšiel v ústrety Rastislavovmu posolstvu a vybral
dvoch solúnskych bratov Konštantína a Metoda. Dr. J. Lomen-
čík podrobnejšie objasnil misiu Konštantína a Metoda na
Veľkej Morave, pričom za najpodstatnejšie označil zostavenie
slovanského písma. Študenti sa dozvedeli aj o obhajobe slo-
vienského jazyka proti tzv. "trojjazyčníkom. Priblížil aj najvý-
znamnejšie literárne pamiatky z uvedeného obdobia so zame-
raním sa najmä na Moravsko-panónske legendy a veršovaný
predslov k svätému evanjeliu Proglas, ktoré predstavujú za-
čiatky nielen slovenskej, ale vôbec slovanskej literatúry. V zá-
vere prednášky zdôraznil, že cyrilo-metodská tradícia má pre
národný život na Slovensku rozhodujúci význam. Napriek ne-
priazni na dejinnej ceste nášho národa význam misie Konštan-
tína-Cyrila a Metoda už dávno naši predkovia zhrnuli do pojmu
"dedičstvo otcov", čiže do cyrilo-metodského kultu.

Podakovanie za poskytnuté priestory patrí Mgr. Janke Keme-
nikovej, riaditeľke Súkromnej základnej umeleckej školy na
Novohradskej ulici v Lučenci. Svätý Cyril a Metod, múdri
a vzdelaní solúnski bratia. Vyorali brázdu našej vzdelanosti.
Vychovali desiatky ľudí, ktorí vzdelanie a vieru šíрили ďalej.
Svetlo ich misie žiari až do dnes.

Ing. Alena Rezková,
riaditeľka Domu Matice slovenskej v Lučenci

Sv. Cyril a Metod v neprofesionálnom umení

Svätý Cyril a Metod, vzdelanci, vierozvestci, solúnski bratia.

**Téma, ktorá s blížiacim sa 1150. výročím ich príchodu na na-
še územie, rezonuje čoraz viac.** Články, podujatia, aktivity,
diela. Jedným z významných podujatí pri tejto príležitosti sa
stáva aj výstava Sv. Cyril a Metod v neprofesionálnom umení
Novohradu a Malohontu a Sv. Cyril a Metod očami detí, kt-
orej vernisáž sa konala 28. novembra 2012 v priestoroch Do-
mu Matice slovenskej v Lučenci. Výstave predchádzala výt-
varná súťaž, ktorú organizátori Novohradské osvetové stre-
disko v Lučenci a Dom Matice slovenskej v Lučenci náležite
ocenili a víťazov v jednotlivých kategóriách aj odmenili, prá-
ve počas už spomínanej vernisáže. Pribeh podujatia podpo-
rili žiaci Súkromnej základnej umeleckej školy na Novohrad-
skej ulici v Lučenci, svojím pôsobivým hudobným vstupom.
*A tak pastel, ceruzu a tuš strieda tu kresba, maľba i kom-
binovaná technika, kašírovaná socha, či reliéf, mozaika, či
drevená plastika. Sv. Cyril a Metod v mnohých podobách,
očami dneška.*

Vystavené diela dávajú nám do pozornosti práve význam
dvoch učencov, Sv. Cyrila a Metoda. Ich vplyv – dedičstvo
otcov, ako zvykneme hovoriť – cítiť dodnes.

A tak ako Sv. Cyril a Metod priniesli svetlo našej vzdelanosti
a viery, tak nám neprofesionálni umelci svojím „písmom
duše“ priniesli radosť v podobe svojich diel. Výstava bola
sprístupnená do 12.12.2012.

Ing. Alena Rezková, riaditeľka Domu MS

Z pokladov bojnického zámku

Slovenské národné múzeum – Múzeum Bojnice sídli
v zámku, ktorý bol v roku 1970 vyhlásený za Národnú
kultúrnu pamiatku. Zámok Bojnice patrí k najkrajším
a najnavštevovanejším zámkom v strednej Európe. Ročne
jeho bránou prejde okolo 250 tisíc domácich a zahra-
ničných návštevníkov. Múzeum si každého návštevníka
váži a snaží sa mu vychádzať v ústrety. Preto sa vedenie
múzea rozhodlo, že sa svojim bývalým i budúcim návšte-
vníkom odvdáči tak, že ich nebude pozývať iba do Bojníc,
ale príde priamo za nimi do všetkých regiónov Slovenska.
V tomto roku ako ďalších navštívi SNM – Múzeum Bojnice
milovníkov umenia a starožitností v historickom centre
Novohradu, v Lučenci, kde sídli Novohradské múzeum
a galéria.

Pokr. na str. 11

Pokr. zo str. 10 ...

Z pokladov bojnického zámku

Na výstave „**Z pokladov bojnického zámku**“, múzeum predstaví viac ako dvesto unikátnych zbierkových predmetov z oblasti výtvarného umenia a umeleckého remesla. Budú to prevažne drobnejšie artefakty, ktoré návštevníci bojnického zámku bežne neuvidia, keďže sa nachádzajú v jeho depozitároch spolu s ďalšími vzácnymi exponátmi. Z výtvarného umenia určite najviac zaujme ikona Tichvinskej Matky Božej s perlami. Zaujímavé sú aj doteraz nevystavované drobné kresby a grafické listy. Zo sochárskych diel na výstave napríklad bude gotická soška Panny Márie s dieťaťom, malební anjeli Dionýza Staneťiho, ako aj busta Beatrix od francúzskeho sochára Julien Causse. Ďalej návštevníci uvidia český a viedenský porcelán, taliansku majoliku, habánsku fajansu i nemeckú kameninu. Nebude chýbať ani sklo, striebro a hodiny. Z menších predmetov zaujme kazeta s potrebami na šitie. Mnohých upútajú aj palné a chladné zbrane. Jedinečné sú najmä meče z pôvodného majetku posledného šľachtického majiteľa bojnického zámku grófa Jána Pálffyho.

Výstava bola slávnostne otvorená **12. decembra 2012** o 16,00 hod. vo výstavných priestoroch Novohradského múzea a galérie a návštevníci ju budú mať možnosť vidieť do 10. februára 2013.

Mgr. Katarína Malečková, kurátor výstavy

Plán výstav a podujatí NMG - január 2013

Z pokladov bojnického zámku - 12. 12. 2012 - 10. 2. 2013

Prezentácia viac ako dvesto unikátnych exponátov z oblasti výtvarného umenia a umeleckého remesla zo zbierok SNM - Múzea Bojnice. Sú to prevažne artefakty, ktoré návštevníci bojnického zámku bežne neuvidia, keďže sa nachádzajú v jeho depozitároch. Okrem obrazov, kresieb, grafických listov a sôch si návštevníci môžu pozrieť - český a viedenský porcelán, taliansku majoliku, habánsku fajansu, nemeckú kameninu, sklo, striebro, hodiny a zbrane z pôvodného majetku posledného šľachtického majiteľa bojnického zámku grófa Jána Pálffyho.

Poklady minulosti - stála expozícia z najcennejších zbierok Novohradského múzea a galérie z archeológie, histórie, etnológie a výtvarného umenia. Návštevníci môžu obdivovať poklady z doby bronzovej, strieborný poklad mincí zo Šurí, kópie zlatého pokladu objaveného v krypte kalvínskeho kostola v Lučenci, nálezy z archeologických lokalít Radzovce a Filakovo, historické sklo a smalty z produkcie už zaniknutých sklárni a smaltovní, ľudovú hrnčinu z Haliče a okolia, župné kreslá a nábytok z interiéru Haličského zámku, ukážky najstarších historických kníh a výber z tvorby významných výtvarných umelcov novohradského regiónu.

Katarína Kőböllová, kultúrno-výchovná pracovníčka
Novohradské múzeum a galéria Lučenec

Ilustračný obrázok

Recept: Novoročná torta

Suroviny: 8 vajec, 8 lyžíc práškového cukru, 5 lyžíc olúpaných zomletých mandlí, 5 lyžíc jemnej strúhanky.

Plnka: 250 g masla, 200 g práškového cukru, 100 g olúpaných zomletých mandlí, 3 lyžice rumu.

Postup: Žĺtky vymiešame s cukrom, pridáme mandle a premiešame. Z bielkov ušľaháme tuhý sneh a spolu so strúhankou ho zľahka primiešame k cestu. Tortovú formu vymastíme a vysypeme múkou, dáme do nej cesto a upečieme vo vyhriatej rúre. Vychladnutú tortu prekrojíme, naplníme, celú potrieme plnkou a ozdobíme olúpanými mandľami.

Plnka: Maslo vymiešame s cukrom, pridáme mandle, rum a premiešame.

Zdroj: Mária Hajková: Múčníky(1997)

Oznam pre organizátorov:

Ozvučenie kultúrno-spoločenských podujatí
Peter Kalmár

POWERSOUND

Ul. mieru 34, SK-984 01 Lučenec
Mob.: +421 905 642 785 -Tel.: +421 47 4331 519
E-mail: peter@powersound.sk
<http://www.powersound.sk>

KAM ZA KULTÚROU

BBSK – Novohradské osvetové stredisko Lučenec

Robert Schill „INŠPIRÁCIE“
– výstava fotografií
miesto: vestibul NOS Lučenec
od 7.30 do 15.30 hod.

28.1. Literárny klub V.L.A.S.
– stretnutie
miesto: NOS Lučenec o 15.30 hod.

30.1. Stretnutie divadelníkov
miesto: NOS Lučenec

TOMPA MIHÁLY – umelecký prednes
poézie a prózy v maďarskom jazyku,
školské kolá

BBSK – Novohradské múzeum a galéria Lučenec

Poklady z Bojnického zámku
– výstava z historických zbierok SNM
– Múzeum Bojnice
org.: NMG Lučenec

Poklady minulosti
– stála expozícia z najcennejších
zbierok NMG
miesto: NMG, Kubínyho nám. 3,
otvor.:
ut.-pi.: 9.00-17.00,
ne: 14.00-17.00

BBSK – Novohradská knižnica Lučenec

**Stretnutie s odborníkmi vybraných
relaxačných centier
a kúpeľných stredísk**
– podujatie zamerané na zlepšenie
kvality života seniorov.
Organizuje Novohradská knižnica
s finančným príspevkom
CBA Slovakia, s.r.o.

Mesto Lučenec – mestský úrad, oddelenie školstva, sociálnych vecí, kultúry a športu

12.1. Mestský ples
miesto konania: Dvorana Reduty

14.1. Kladenie vencov
pri príležitosti 68. výročia
oslobodenia mesta Lučenec
miesto konania :
pamätník na ul. J. Kármána

Halič

68. výročie oslobodenia obce
org.: Obec Halič

Divín

Nový rok Vám vinšujeme
– vystúpenie miestneho spevokolu
v rím.-kat. kostole,
org.: JDS, Farský úrad

Novoročný výstup na Javor
org.: KST Javor

12.1. II. Ples ZRPŠ
org.: ZRPŠ Divín

26.1. II. Farský ples
org.: JDS, Far. úrad

Lehôtka

Oslava vzniku SR
spojená s občerstvením
a ohňostrojom
org. Obec Lehôtka

Poltár

Oslavy
výročia oslobodenia mesta
org.: Mesto Poltár

29.1. „Môj prvý koncert“
miesto: Koncertná sála ZUŠ,
Organizátor: ZUŠ Poltár

Kokava nad Rimavicou

**25.1. Detské fašiangové popoludnie
v maskách**
Organizátor:
MKS Kokava nad Rimavicou

Kalinovo

Vítanie nového roku 2013
– prípitok, ohňostroj,
miesto: námestie pri zvonici
org.: Obec Kalinovo

Páračky – zimný podvečer
pri humore a perí
org.: Komisia kultúry
so združením dôchodcov
v Kalinove

Trojkráľový volejbalový turnaj
– súťaž o „Ceny starostu obce“
org.: Obec Kalinovo

Málinec

26.1. Obecná zabíjačka – Jarmok
org.: OÚ Málinec

27.1. 68. výročie oslobodenie obce
Málinec, org.: OÚ

Utekáč

5.1. Novoročný pochod,
zraz na námestí v Utekáči,
odchod autobusom
na Lom nad Rimavicou
a pešo hrebeňom Polianky
do Utekáča,
org.: Odbor KST v Utekáči
– František Štromajer

28.1. Oslavy oslobodenia
Utekáča
– spomienkový akt
pri pomníku padlých,
org.: Obec Utekáč,
Ľubomíra Šajgalíková

MEDIÁLNI PARTNERI - MEDIÁLNI PARTNERI - MEDIÁLNY PARTNERI

REKUS – regionálny kultúrny mesačník. **VYDÁVA:** Novohradské osvetové stredisko, Kármánova 2, 984 01 Lučenec. Registrované na MK SR – evidenčné číslo: EV 3991/10. **ISSN** 1338-9939, **IČO** 45 020 094, **REDAKTOR:** Michal Abelovský, tel.: 45 12 703, 45 131 78. **GRAFICKÁ ÚPRAVA:** Renáta Adamová **ZODPOVEDNÁ:** Mária Ambrušová, riaditeľka NOS v Lučenci
E-mail: noslc@noslc.sk, abelovsky@noslc.sk, **TLAČ:** NOS v Lučenci, www.noslc.sk

NEPREDAJNÉ